

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **České přístavy, a.s.**, se sídlem Jankovcova 1627/16a, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2022, č. j. MD-22913/2022-930/3, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Trigema Projekt Smíchov s.r.o.**, se sídlem Bucharova 2641/14, Praha 5, **II) CETIN a.s.**, se sídlem Českomoravská 2510/19, Praha 9, **III) Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost**, se sídlem Sokolovská 42/217, Praha 9, **IV) Československá obchodní banka, a.s.**, se sídlem Radlická 333/150, Praha 5, **V) České dráhy, a.s.**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, **VI) Quantcom, a.s.**, se sídlem Křižíkova 36a/237, Praha 8, zast. Mgr. Andreou Stachovou, advokátkou se sídlem Valentinská 92/3, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 2023, č. j. 10 A 83/2022-125,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 2023, č. j. 10 A 83/2022-125, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2022, č. j. MD-22913/2022-930/3, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 23. 3. 2022, č. j. MHMP 370833/2022, **se zrušuje.**
- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v celkové výši **8 000 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- V. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Magistrát hlavního města Prahy, odbor pozemních komunikací a drah, povolil k žádosti osoby zúčastněné na řízení I) (dále jen „stavebník“) rozhodnutím ze dne 23. 3. 2022, č. j. MHMP 370833/2022, stavbu „Úpravy ulice Nádražní a Strakonická – stavební úpravy“, a to v rozsahu stavebních objektů SO 101 Pozemní komunikace a chodníky (SO 42.1 Úpravy ulice Nádražní, SO 42.2 Úpravy ulice Strakonická, SO 42.7 SSZ 5.976 Strakonická – přístav Smíchov) a SO 301 Odvodnění komunikace – uliční vpusti. Během stavebního řízení uplatnila žalobkyně proti stavebnímu záměru námitky ohledně napojení přístavu na křižovatku Strakonická – přístav Smíchov (změna poloměru nároží, v jejímž důsledku došlo ke snížení vjezdové rychlosti nákladních vozidel), odstranění oplocení ve vlastnictví žalobkyně, uzavření jediného vjezdu do západní části přístavu a navrženého dopravního značení. Proti rozhodnutí magistrátu podala žalobkyně odvolání, ve kterém namítala pochybení stavebního úřadu zejména v otázce omezení dopravního napojení přístavu Praha – Smíchov, dále pochybení při vypořádání námítky vedení cyklotrasy a námítky přeložení oplocení. Žalovaný výše nadepsaným rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí magistrátu potvrdil.

[2] Žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobou, kterou městský soud jako nedůvodnou zamítl. Městský soud pro nadbytečnost neprovedl žalobkyní navrhované důkazy, jimiž chtěla prokázat své vlastnické právo k oplocení na pozemku parc. č. 5043/1 v k. ú. Smíchov, jež je dotčeno stavebním záměrem. Městský soud neshledal žalobkyní namítanou nepřezkoumatelnost odůvodnění stavebního povolení ani rozhodnutí žalovaného. Stavební úřad se dle městského soudu vypořádal i s námitkami žalobkyně týkajícími se vedení cyklotrasy a žalovaný osvětlil, proč považoval její argumentaci za neopodstatněnou. Současně žalobkyně nemohla být se svými námitkami ve vztahu k umístění cyklopruhu úspěšná, neboť se vůbec nedotýká jejich práv.

[3] Městský soud dospěl ve shodě se žalovaným k závěru, že žalobkyně neprokázala své vlastnické právo k části oplocení na pozemku parc. č. 5043/1 v k. ú. Smíchov, ve vlastnictví hlavního města Prahy, dotčeného povolenou stavbou. Žalovaný dle městského soudu správně s odkazem na koncentraci řízení nepřihlédl k důkazním návrhům žalobkyně učiněným až v rámci odvolacího řízení. Námitky k umístění stavby křižovatky měla žalobkyně uplatnit již v územním řízení, jehož byla účastníkem, avšak tak neučinila. Městský soud též neshledal porušení práv žalobkyně, když s ní nebylo jednáno jako s vlastníkem veřejné dopravní infrastruktury, který by měl k záměru připojit svůj souhlas. Žalobkyně totiž byla účastníkem řízení jakožto vlastník sousedního pozemku dotčeného stavbou, vyjádřila se a uplatnila své stanovisko k příjezdu do přístavu (veřejné dopravní infrastruktury).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření účastníků

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá výše označený rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), na základě kterých požaduje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení; eventuálně navrhla zrušit napadený rozsudek a společně s ním i rozhodnutí žalovaného a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

[5] Předně stěžovatelka namítala, že městský soud nepřípustně vztáhl koncentraci řízení na povinnost stavebníka doložit souhlas vlastníka pozemku nebo stavby dotčené povolovaným záměrem (§ 184a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním

pokračování

řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů [dále jen „starý StZ“]). Koncentrace řízení podle § 112 odst. 1 starého StZ a podle § 114 odst. 2 téhož zákona se neuplatní právě v případě nezbytného předložení souhlasu podle citovaného ustanovení, který se dokládá jak v územním, tak ve stavebním řízení. Požadavek souhlasu podle § 184a starého StZ chrání vlastnické právo vlastníků dotčených záměrem. Absence doložení souhlasu vlastníka je v rozporu s kogentní právní normou, přičemž k této vadě, jakož i k dalším skutečnostem, měl žalovaný přihlídnout. Ačkoliv stěžovatelka ve stavebním řízení včas uplatnila námitku svého vlastnického práva k oplocení, stavební úřad a žalovaný nezjistili stav věci, o němž nebyly důvodné pochybnosti.

[6] Výklad provedený městským soudem je dle stěžovatelky v přímém rozporu s § 114 odst. 3, větou druhou, za středníkem, starého StZ. Stavební úřad měl stavební řízení přerušit stran sporné otázky existence vlastnického práva stěžovatelky k oplocení. Uplatnila-li stěžovatelka námitku absence doložení souhlasu podle § 184a starého StZ, bylo povinností stavebního úřadu zabývat se vlastnickým právem k oplocení, a to bez ohledu na skutečnost, že oplocení pozemku není součástí žádné evidence.

[7] Dále stěžovatelka namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, jelikož městský soud bez dalšího odůvodnění v bodě 76. vyslovil názor, že „*neobstojí ani další argument žalobkyně, tj. že na vyjádření souhlasu vlastníka podle § 184a stavebního zákona nelze koncentrační zásadu aplikovat*“, a že „[s]oud je rovněž názoru, že nemuselo dojít k vypořádání této otázky v rámci soudního řízení podle § 114 odst. 3 stavebního zákona“. Současně městský soud bez uvedení jakýchkoliv dalších argumentů konstatoval, že oplocení je součástí pozemku parc. č. 5043/1 v k. ú. Smíchov, a tedy je ve vlastnictví hlavního města Prahy. Tento závěr je navíc nesprávný, jelikož stěžovatelka vlastnické právo k oplocení prokazovala, městský soud této skutečnosti nevěnoval pozornost.

[8] Stěžovatelka též namítala, že správní orgány v rozporu se starým StZ po stavebníkovi nevyžadovaly její stanovisko jakožto vlastníka veřejné dopravní infrastruktury – pozemní části veřejného přístavu Praha – Smíchov. Městský soud argumentaci stěžovatelky neshledal důvodnou, jelikož se v řízení před správními orgány vyjádřila jako dotčený vlastník, a je tedy materiálně naplněna podmínka zákonem požadovaného stanoviska vlastníka veřejné dopravní infrastruktury. Stěžovatelka zastávala názor, že stanovisko vlastníka podle § 110 odst. 2 písm. d) starého StZ nelze směřovat s vyjádřením účastníka řízení – dotčeného vlastníka pozemku nebo stavby. Správní orgány navíc věcné námitky stěžovatelky stran dopravního napojení přístavu vypořádaly odkazem na koncentraci řízení, nelze proto překlenout absenci souhlasu vlastníka veřejného přístavu argumentací, že se stěžovatelka vyjádřila jako účastník řízení. Poukázala též na odlišný časový okamžik opatření stanoviska a vyjádření, včetně jejich rozsahu a účelu. Zdůraznila, že stavební úřad nedisponoval žádným jejím souhlasem, tj. ani negativním, proto neobstojí argument městského soudu, že se nevyžaduje doložení souhlasného stanoviska vlastníka veřejné dopravní infrastruktury.

[9] Vydáním stavebního povolení došlo dle stěžovatelky k zásahu do veřejného zájmu na provozu přístavu, jelikož provedením stavby dojde k omezení vjezdu nákladních vozidel a nadrozměrné techniky do přístavu, změny se tak poměry před a po provedení stavby. Stěžovatelka nepokládala za přiléhavé odůvodnění městského soudu, že je možné využít zvláštního způsobu užívání komunikace, za předchozí situace byl vjezd těchto vozidel možný i bez využití výjimky, která ani není nároková. Ostatně z napadeného rozsudku vyplývá, že

příjezd do přístavu bude částečně omezený, nevyplývá z něj však, jak městský soud ale i správní orgány takový zásah odůvodnily. Odkaz městského soudu, že veřejný zájem na dopravní obslužnosti přístavu byl zachován a chráněn pomocí závazných stanovisek dopravní policie a dalších dotčených orgánů, je nepřiléhavý – závazná stanoviska se touto problematikou vůbec nezabývala. Tento účel mělo naplnit právě stanovisko stěžovatelky. Stejnou argumentaci stěžovatelka uplatnila ve vztahu k cyklopruhu a dodala, že *soužití* cyklistické a nákladní dopravy není bezpečné.

[10] Žalovaný navrhl kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout. Stěžovatelka uplatnila shodné argumenty jako v odvolání a v žalobě. Doklady prokazující její vlastnické právo k oplocení mohla předložit již v řízení před stavebním úřadem, avšak tak neučinila. Správní spis obsahoval souhlas vlastníka pozemku parc. č. 5043/1 v k. ú. Smíchov, který je ve vlastnictví hlavního města Prahy. Vlastník dotčeného pozemku nedisponoval žádnou relevantní informací o existenci stavby stěžovatelky na jeho pozemku. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že stavba neomezuje dopravní napojení přístavu, pouze upravuje stavební řešení napojení na nadřazenou komunikační síť. Stěžovatelka měla a mohla námitky stran parametrů křižovatky (šířkové uspořádání, poloměr oblouků) uplatnit v územním řízení, jehož byla účastnicí. Dle žalovaného z obsahu námitky proti vedení cyklopruhu nevyplývá dotčení vlastnických práv stěžovatelky. Námitku absence souhlasu vlastníka veřejné dopravní infrastruktury uplatnila stěžovatelka až v žalobě, navíc jí bylo přiznáno postavení účastníka řízení jakožto stavebním záměrem dotčeného vlastníka, tedy postavení, jež má větší váhu než podání stanoviska podle § 110 odst. 2 písm. d) starého StZ.

[11] Osoby zúčastněné na řízení se ke kasační stížnosti ani vyjádření žalovaného nevyjádřily.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a za stěžovatelku jedná její pověřený zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasačních stížností a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost je důvodná.

III.a Přezkoumatelnost napadeného rozsudku

[14] Stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku z důvodu, že městský soud shledal bez bližšího odůvodnění nedůvodnou její námitku, že na doložení souhlasu vlastníka podle § 184a starého StZ nelze aplikovat koncentraci řízení. Zároveň městský soud neodůvodnil svůj závěr, že oplocení je součástí pozemku parc. č. 5043/1 v k. ú. Smíchov, a tedy je ve vlastnictví hlavního města Prahy. Námitky nejsou důvodné.

[15] Ke konkrétnímu obsahu pojmu nepřezkoumatelnosti srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, a ze

pokračování

dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008-136, č. 1795/2009 Sb. NSS. Konstatování nepřezkoumatelnosti by mělo být vyhrazeno opravdu výjimečným případům, kdy není z odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec patrné hodnocení podstatných důvodů či skutečností (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, odst. [29]). Napadený rozsudek není nepřezkoumatelný.

[16] Městský soud odůvodnil, proč by se koncentrace řízení neměla v případě souhlasu vlastníka podle § 184a starého StZ aplikovat. Stěžovatelka vytrhla bod 76. napadeného rozsudku z jeho celkového kontextu. Městský soud na citovaný bod odůvodnění navázal dalším, který závěry vyslovené v bodě 76. rozvíjí a odůvodňuje. Zároveň se městský soud zabýval námitkou absence souhlasu stěžovatelky dle citovaného ustanovení v bodech 48. až 80. napadeného rozsudku. Nejprve shrnul námitku stěžovatelky, následně citoval relevantní právní úpravu a popsal skutková zjištění vyplývající z obsahu správního spisu. Věcně námitku stěžovatelky posoudil a neshledal rozhodnutí žalovaného ani magistrátu nezákonnými. Především v bodech 65. až 75. napadeného rozsudku se podrobně zabýval aplikací koncentrační zásady, přitom stěžovatelkou v odvolání předložená inventární karta dle městského soudu neprokazuje její vlastnické právo k oplocení.

[17] Kasační soud neshledal důvodnou ani druhou námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Městský soud v bodě 74. rozsudku, poté, co dovodil, že stěžovatelka neprokázala své vlastnické právo k oplocení, konstatoval správnost postupu stavebního úřadu, který pro vydání stavebního povolení vyžadoval pouze souhlas vlastníka pozemku parc. č. 5043/1 v k. ú. Smíchov. Městský soud též s odkazem na § 3054 ve spojení s § 508 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), dovodil, že za situace, kdy stěžovatelka relevantním způsobem neprokázala své vlastnické právo k pozemku, nebyly vlastníky pozemku a oplocení dvě navzájem odlišné osoby, a proto uzavřel, že oplocení bylo součástí pozemku. Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud řádně a srozumitelně vyložil důvody svého rozhodnutí a z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, jakými úvahami se při rozhodování řídil a jak se vypořádal s argumentací účastníků řízení.

III.b Absence souhlasu vlastníka veřejné dopravní infrastruktury

[18] Stěžovatelka namítá, že stavebník k žádosti o stavební povolení nepřiložil její stanovisko, jakožto vlastníka pozemní části veřejného přístavu Praha – Smíchov, který je veřejnou dopravní infrastrukturou. Městský soud nesprávně zaměnil stanovisko vlastníka veřejné dopravní infrastruktury s vyjádřením účastníka řízení – dotčeného vlastníka sousedního pozemku. Dle stěžovatelky však nejsou rozsah, účel ani časový okamžik vydání stanoviska a vyjádření stejný, již z tohoto důvodu je nelze zaměňovat.

[19] Námitka je důvodná.

[20] Podle § 2 odst. 1 písm. m) bodu 1. starého StZ se veřejnou infrastrukturou rozumí pozemky, stavby, zařízení, a to *dopravní infrastruktura, například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení.*

[21] Podle § 110 odst. 2 písm. d) téhož zákona stavebník k žádosti o stavební povolení připojí *stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem.*

[22] Přístavem se podle § 2 písm. g) zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „plavební zákon“), rozumí *soubor pozemků, staveb, zařízení včetně plovoucích zařízení, pozemních komunikací nebo jejich součástí a drah bezprostředně územně a funkčně souvisejících s přilehlou částí vodní cesty a navazujících na ni (dále jen „pozemní část přístavu“) a přístavního bazénu, vodní plochy potřebné pro stání plavidel, nábrežních zdí s vyvazovacím zařízením, případně šikmého břehu a vyvazovacích dalb, které umožňují stání plavidel, nakládku a vykládku věcí, nástup a výstup osob, opravy, údržbu a ochranu plavidel (dále jen „vodní část přístavu“).*

[23] Stěžovatelka vlastní pozemní část přístavu, včetně jeho dopravního napojení z ulice Strakonická. Městský soud nepřisvědčil žalobní námitce stěžovatelky s odůvodněním, že zaprvé zákon nevyžaduje souhlasné stanovisko vlastníka dopravní infrastruktury a zadruhé se stěžovatelka v rámci stavebního řízení k dopravnímu napojení – příjezdu do přístavu – vyjádřila jako účastník řízení podle § 109 písm. e) starého StZ, a tedy nebylo nutné vyžadovat po stavebníkovi stanovisko stěžovatelky podle § 110 odst. 2 písm. d) téhož zákona. Kasační soud však dospěl k opačnému závěru.

[24] Městský soud pochybil, uzavřel-li, že postačí stanovisko vlastníka veřejné dopravní infrastruktury jako takové, tj. i negativní. Dle městského soudu bylo stěžejní, že se stěžovatelka vyjádřila jako dotčený vlastník, a v kontextu jejího vyjádření následně stavební úřad posoudil, zda je možné danou stavbu povolit, aby ji bylo možné následně užívat. Kasační soud v rozsudku ze dne 19. 3. 2025, č. j. 6 As 84/2024-36, konstatoval, že ačkoliv starý StZ požaduje doložení stanoviska vlastníka veřejné dopravní infrastruktury, musí se z podstaty věci jednat o souhlasné stanovisko (viz odst. [12] citovaného rozsudku). Vlastník dotčené infrastruktury tak musí s povolovaným záměrem souhlasit. V projednávané věci však nebyl kladný souhlas vlastníka veřejné dopravní infrastruktury dán. Stěžovatelka navíc z pozice dotčeného vlastníka vyjadřovala s prováděním záměru nesouhlas. Předložení souhlasného stanoviska vlastníka veřejné dopravní infrastruktury je zákonem požadovanou náležitostí žádosti o stavební povolení, kterou nelze překlenout vyjádřením účastníka řízení – dotčeného vlastníka. Městský soud proto pochybil, když i přes tuto důvodně vytýkanou vadu nezrušil rozhodnutí žalovaného, který stavební povolení přezkoumal a potvrdil jej. Stejným způsobem pochybil i žalovaný.

III.c Absence souhlasu vlastníka oplocení

[25] Dle stěžovatelky městský soud nesprávně aplikoval koncentraci řízení (§ 112 odst. 1 a § 114 odst. 2 starého StZ). Absenci souhlasu vlastníka podle § 184a starého StZ, respektive své vlastnické právo, poprvé uplatnila již v námitkách před stavebním úřadem. Souhlas vlastníka ostatně dokládá stavebník jak v územním, tak ve stavebním řízení. Stavební úřad postupoval v rozporu s kogentním ustanovením zákona a žalovaný měl k této vadě přihlédnout. Stěžovatelka namítá, že stavební úřad a následně ani žalovaný nezjistili stav věci bez důvodných pochybností. Zároveň měl stavební úřad řízení přerušit podle § 114 odst. 3 *in fine* starého StZ.

[26] Námitky jsou důvodné.

[27] Podle § 114 odst. 3 starého StZ [n]ámitku, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad posoudí na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka

pokračování

nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případech námitek týkajících se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv.

[28] Nejvyšší správní soud předeseílá, že otázka, zda je oplocení součástí pozemku ve smyslu soukromého práva, a s tím související aplikace přechodných ustanovení občanského zákoníku (viz body 53. až 56. napadeného rozsudku), je otázkou druhotnou. Nejdříve je nezbytné vyřešit otázku vlastnického práva k oplocení.

[29] Kasační soud z obsahu správního spisu ověřil, že stěžovatelka ve stavebním řízení uplatnila dne 18. 1. 2022 námitky k žádosti o stavební povolení, v nichž mimo jiné poprvé tvrdila své vlastnické právo k oplocení, které slouží k zajištění ochrany přístavu. Dne 18. 2. 2022 se stěžovatelka vyjádřila ke stanovisku stavebníka k jejím námitkám a zopakovala, že se jedná o „*řádně umístěné oplocení v našem vlastnictví*“; zdůraznila, že k nakládání s jejím majetkem je třeba mít uzavřenou soukromoprávní smlouvu. Magistrát se ve stavebním povolení s namítaným vlastnickým právem stěžovatelky vypořádal tak, že jednak odkázal na doplnění průvodní a technické zprávy stavebníkem, který vyhověl žádosti stěžovatelky ohledně zajištění ochrany před vniknutím do přístavu po demontáži oplocení, jednak konstatoval, že vlastníkem pozemku parc. č. 5043/1 v k. ú. Smíchov, na kterém se oplocení nachází, je hlavní město Praha, které se stěžovatelkou neeviduje žádnou soukromoprávní smlouvu stran přechodu či převodu vlastnických práv. Zároveň stěžovatelka dle stavebního úřadu neprokázala tvrzené vlastnické právo k oplocení na daném pozemku. V odvolání stěžovatelka zpochybnila závěr magistrátu ohledně vlastnického práva k oplocení a označila jej za předčasný. Uvedla, že vlastnické právo k oplocení na ni přešlo v rámci privatizace přístavu, oplocení udržuje a chová se k němu jako jeho vlastník. Její vlastnické právo v průběhu stavebního řízení nikdo nerozporoval, k odvolání doložila výpis z inventurní karty a část privatizačního projektu. Zároveň vznesla námitku absence jejího souhlasu podle § 184a starého StZ.

[30] Rozlišením námitek účastníků řízení na veřejnoprávní a občanskoprávní včetně jejich dalšího členění se již v minulosti kasační soud zabýval (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2019, č. j. 1 As 172/2019-31, odst. [25] a tam citovanou judikaturu a odbornou literaturu). Dle této judikatury rozhoduje stavební úřad pokaždé o námitkách veřejnoprávních, zatímco ne vždy tomu tak je v případech námitek občanskoprávních. Občanskoprávní námitky se dále dělí na nepřesahující a přesahující působnost stavebního úřadu. První kategorie se zpravidla týká námitek stran zastínění sousedních pozemků nebo námitek proti hlučnosti či prašnosti způsobené provozem stavby (srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 4. 11. 2021, č. j. Konf 12/2020-9, odst. [19]). Druhá kategorie – přesahující působnost stavebního úřadu – jsou námitky zpochybňující samotnou existenci vlastnického práva či jeho rozsah, námitky vydržení či existence věcného břemene, přičemž o těchto námitkách rozhodne pravomocně pouze soud. Stavební úřad je však povinen pokusit se o dosažení dohody mezi stranami sporu, která by předešla soudnímu řízení.

[31] Uplatní-li účastník stavebního řízení námitku typově spadající do druhé kategorie, tedy námitku přesahující působnost stavebního úřadu, postupuje stavební úřad podle § 57 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Stavební úřad musí usnesením vyzvat účastníka řízení uplatnivšího

námítku ležící mimo působnost orgánů stavebního řádu, aby u příslušného soudu podal návrh na zahájení řízení ohledně obsahu vznesené námítky, k tomu mu současně určí přiměřenou lhůtu. Jestliže se účastník řízení neřídí výzvou stavebního úřadu a neobráť se na soud, přechází následně pravomoc o námitce rozhodnout zpět na stavební úřad (viz odst. [27] rozsudku č. j. 1 As 172/2019-31 a tam citovanou judikaturu).

[32] Skutkový stav v nyní projednávané věci je do jisté míry specifický. Stěžovatelka ve stavebním řízení namítala pouze své vlastnické právo k oplocení, učinila tak dvakrát, a sice dne 18. 1. 2022 a dne 18. 2. 2022. Ve druhém podání stavební úřad upozornila též na povinnost stavebníka disponovat soukromoprávním titulem k nakládání s majetkem v jejím vlastnictví. Vlastnické právo však v průběhu řízení v prvním stupni neprokázala; v rámci odvolacího řízení doložila výpis z inventární karty a část privatizačního projektu, které však dle názoru městského soudu neprokazují tvrzené vlastnické právo k oplocení. Nejvyšší správní soud se s posouzením městského soudu ztotožňuje potud, že stěžovatelkou předložené dokumenty skutečně neprokazují její vlastnické právo k oplocení. Vyplývá z nich pouze, že stěžovatelka považuje oplocení za součást svého majetku.

[33] Ohledně povinnosti stavebního úřadu vyzvat účastníka řízení, aby svoji námítku uplatnil u soudu, a přerušit řízení, uvažil Nejvyšší správní soud následovně. Stěžovatelka v řízení v prvním stupni dvakrát upozornila na své vlastnické právo k oplocení. Tím učinila mezi účastníky stavebního řízení spornou otázku vlastnického práva k oplocení přístavu na pozemku parc. č. 5043/1 v k. ú. Smíchov. Namítala, že disponuje vlastnickým právem k oplocení na daném pozemku a se stavebníkem neuzavřela žádnou soukromoprávní dohodu ohledně provádění stavby, ačkoliv má dojít k posunutí oplocení. Tvrzené vlastnické právo však žádným způsobem neprokázala. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že na základě tvrzení stěžovatelky vznikly důvodné pochybnosti ohledně vlastnického práva k oplocení. Mezi vlastníkem pozemku parc. č. 5043/1 v k. ú. Smíchov a stěžovatelkou vyvstala sporná (občanskoprávní) otázka, kdo je vlastníkem oplocení, a tedy mezi stěžovatelkou a stavebníkem potažmo stavebním úřadem nastal spor o dostatečnost souhlasu hlavního města Prahy s prováděním stavby na pozemku parc. č. 5043/1.

[34] Stavební úřad postupuje v souladu s § 3 správního řádu tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, které však v souzené věci vznikly, a stavební úřad je neodstranil. Bylo proto povinností magistrátu, aby usnesením řízení přerušil, a současně vyzval stěžovatelku, aby u příslušného soudu podala návrh o určení vlastnického práva k oplocení na pozemku parc. č. 5043/1. Magistrát tímto způsobem nepostupoval, čímž porušil uvedené ustanovení správního řádu a § 114 odst. 3 *in fine* starého StZ. Otázka vlastnického práva je nezbytně důležitá pro aplikaci přechodných ustanovení občanského zákoníku. Poté bude možné učinit závěr, zda oplocení je či není součástí pozemku parc. č. 5043/1, a tedy zda byl souhlas magistrátu jakožto vlastníka daného pozemku dostatečný či nikoliv. Žalovaný i městský soud následně chybně postup stavebního úřadu potvrdili, a i přes namítané pochybení nepřistoupili ke zrušení stavebního povolení, popřípadě rozhodnutí žalovaného.

III.d Dopravní obslužnost přístavu

[35] Stěžovatelka namítá, že provedením stavby došlo k omezení vjezdu nákladních vozidel a nadrozměrné techniky do přístavu. Odůvodnění napadeného rozsudku, dle kterého lze

pokračování

využít tzv. zvláštního způsobu užívání komunikace, není přiléhavé, před realizací stavby bylo možné do přístavu vjíždět bez omezení. Nepřiléhavý je i odkaz městského soudu na závazná stanoviska, která měla údajně posuzovat veřejný zájem na dopravní obslužnosti přístavu, ve skutečnosti tomu tak nebylo. Stěžovatelka současně namítá nebezpečí při odbočování nákladních automobilů do přístavu přes jízdní dráhu cyklistů.

[36] Námitky jsou částečně důvodné.

[37] Námitka stěžovatelky týkající se potenciálního nebezpečí pro účastníky dopravy při odbočování nákladních automobilů přes jízdní směr cyklistů se nikterak nedotýká jejich veřejných subjektivních práv. Městský soud ostatně příhodně konstatoval, že stěžovatelka vznesla tuto námitku jako „ochránce zájmu na bezpečnost dopravy v místě“. Vodorovné dopravní značení V20 vymezuje dle vyhlášky č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, pouze koridor pro cyklisty, nikoliv vyhrazený jízdní pruh pro cyklisty, jak se mylně stěžovatelka domnívá. Řidiči motorových vozidel jsou díky tomuto vodorovnému dopravnímu značení upozorněni na zvýšený provoz cyklistů na pozemní komunikaci. Při odbočování nákladních automobilů do přístavu je povinností jejich řidičů řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích. Zároveň není předmětem stavebního povolení stanovení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích.

[38] Ve vztahu k omezení vjezdu nákladních vozidel do přístavu kasační soud především shledal, že uspořádání křižovatky Strakonická – přístav Smíchov bylo otázkou územního řízení, přičemž rozhodnutím ze dne 13. 10. 2020, č. j. MC05 185077/2020, byla umístěna stavba této křižovatky – včetně změny jejího uspořádání, jež se týkala i vjezdu do přístavu. Účastníkem územního řízení byla i stěžovatelka, která mohla vznášet námitky stran uspořádání křižovatky. Stěžovatelka se měla a mohla proti umístění stavby křižovatky a jejímu uspořádání bránit již v územním řízení, a proto žalovaný správně k její argumentaci podle § 114 odst. 2 starého StZ nepřihlédl (k rozlišení územního a stavebního řízení viz odst. [33] rozsudku NSS ze dne 1. 2. 2022, č. j. 1 As 288/2021-42); správně postupoval i městský soud, který tento závěr zopakoval.

[39] Dle Nejvyššího správního soudu není nepřiléhavý odkaz městského soudu na zvláštní způsob užívání komunikace podle § 25 odst. 6 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Ačkoliv lze se stěžovatelkou souhlasit v tom, že průjezd nákladních automobilů křižovatkou bude omezený, jejich příjezd do přístavu není vyloučen. Stěžovatelka ostatně netvrdí, proč by omezení rychlosti odbočujících vozidel mělo ohrozit fungování veřejného přístavu, potažmo z jakého důvodu je žádoucí zachovat stávající rychlost vjíždějících vozidel – tedy jaká rychlost je pro vjezd nákladních vozidel nezbytně nutná.

[40] Ačkoliv závazná stanoviska dotčených orgánů na úseku pozemních komunikací byla podkladem pro rozhodnutí o umístění stavby křižovatky Strakonická – přístav Smíchov, otázka veřejného zájmu na dopravní obslužnosti přístavu velmi úzce souvisí se souhlasem vlastníka dopravní infrastruktury, který se v rámci stavebního řízení vyjadřuje mimo jiné k možnostem a způsobům napojení stavby na dopravní infrastrukturu. Jelikož Nejvyšší správní soud shledal důvodnou kasační námitku stěžovatelky ohledně absence jejího souhlasu podle § 110 odst. 2 písm. d) starého StZ [tj. stran absence souhlasu vlastníka veřejné dopravní infrastruktury, pozn. NSS], bude v dalším řízení nutné zohlednit též stanovisko vlastníka této

dopravní infrastruktury – stěžovatelky. Námitky stran umístění křižovatky však již nelze ve stavebním řízení uplatňovat, jak kasační soud, ale i městský soud v napadeném rozsudku, konstatoval výše.

IV. Závěr a náklady řízení

[41] Nejvyšší správní soud shledal s ohledem na výše uvedené kasační stížnost důvodnou, a proto napadený rozsudek městského soudu zrušil (dle § 110 odst. 1 s. ř. s.). Jelikož již v řízení před městským soudem byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí správního orgánu, zrušil Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. i rozhodnutí žalovaného a zároveň s ním za přiměřeného použití § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil i prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu, neboť žalovaný by vytýkané vady stavebního povolení nemohl sám odstranit a nezbylo by mu nic jiného než rozhodnutí stavebního úřadu v souladu s vysloveným závazným právním názorem zrušit. Dle § 78 odst. 5 s. ř. s. je v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[42] V dalším řízení bude stavební úřad postupovat v souladu s § 114 odst. 3 *in fine* starého StZ ve spojení s § 57 správního řádu a vyzve stěžovatelku, aby podala u příslušného soudu návrh na určení vlastnického práva k oplocení na pozemku parc. č. 5043/1 v k. ú. Smíchov, k tomu jí stanoví přiměřenou lhůtu. Následně posoudí žádost o stavební povolení v souladu se starým StZ a zajistí, aby stavebník doložil souhlas vlastníka veřejné dopravní infrastruktury podle § 110 odst. 2 písm. d) starého StZ.

[43] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, proto musí rozhodnout o náhradě nákladů celého soudního řízení, tj. jak o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti, tak i o náhradě nákladů řízení před městským soudem (srov. § 110 odst. 3 větu druhou s. ř. s.). Stěžovatelka měla ve věci plný úspěch, a tak jí podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. náleží proti žalovanému náhrada nákladů řízení, které důvodně vynaložila. Tyto náklady tvoří pouze zaplacené soudní poplatky ve výši 3 000 Kč za žalobu a 5 000 Kč za kasační stížnost.

[44] Stěžovatelka nebyla v řízení před městským soudem ani v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem, jelikož za ni jednal jí pověřený zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované podle zvláštních zákonů pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Proto jí nenáleží odměna za právní zastoupení. Žalovaný je však povinen stěžovatelce nahradit z obsahu spisů vyplývající požadované náklady řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 8 000 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[45] Nejvyšší správní soud ve vztahu k osobám zúčastněným na řízení rozhodl, že nemají právo na náhradu nákladů řízení, jelikož jim kasační soud ani městský soud neukládaly žádné povinnosti, v souvislosti s jejichž plněním by jim vznikly nějaké náklady. Přiznání náhrady jiných nákladů řízení z důvodů zvláštního zřetele hodných žádá z osob zúčastněných na řízení nenavrhla (§ 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. května 2025

JUDr. Radan Malík

pokračování

předseda senátu